

Súd:	Najvyšší súd SR
Spisová značka:	1TdoV/7/2014
Identifikačné číslo spisu:	9512100111
Dátum vydania rozhodnutia:	30.09.2014
Meno a priezvisko:	JUDr. Milan Lipovský
Funkcia:	sudca
ECLI:	ECLI:SK:NSSR:2014:9512100111.1

UZNESENIE

Najvyšší súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedu senátu JUDr. Milana Lipovského a sudcov JUDr. Štefana Micháliku, JUDr. Daniela Hudáka, JUDr. Viliama Dohňanského a JUDr. Martina Piovarsyho, na neverejnom zasadnutí 30. septembra 2014 v Bratislave, v trestnej veci obvinenej Ing. B. C. vedenej na Špecializovanom trestnom súde, pracovisko Banská Bystrica pod sp. zn. BB - 3 T 28/2012, prejednal dovolanie, ktoré podala obvinená Ing. B. C., zastúpená JUDr. Jánom Vrbom, advokátom v Humennom, proti uzneseniu Najvyššieho súdu Slovenskej republiky zo 14. mája 2013, sp. zn. 2 To 1/2013, a takto

rozhodol:

Podľa § 382 písm. c) Tr. por. sa dovolanie obvinenej Ing. B. C. odmieta.

Odôvodnenie

Rozsudkom Špecializovaného trestného súdu, pracovisko Banská Bystrica (ďalej len „Špecializovaný trestný súd“) z 5. decembra 2012, sp. zn. BB - 3 T 28/2012, bola obvinená Ing. B. C. uznaná za vinnú z prečinu podplácania podľa § 333 ods. 1 Tr. zák. na tom skutkovom základe, že

dňa 13. marca 2012 v čase od 10:40 hod. do 10:50 hod. počas úradných hodín v kancelárii MUDr. B. C., posudkového lekára pobočky Sociálnej poisťovne v D., nachádzajúcej sa na prízemí v budove pobočky Sociálnej poisťovne v D. na H. K. č. XX, za osobu, ktorú označovala menom „R.“ alebo „R.“, a ktorú MUDr. B. C. označil ako R. D., nar. XX. Z. XXXX., poskytla MUDr. B. C. úplatok v obálke s finančnou hotovosťou nepresahujúcou 100,- Eur v súvislosti s prehodnotením invalidného dôchodku v jej prospech pri posudzovaní dlhodobo nepriaznivého zdravotného stavu a poklesu schopnosti vykonávať zárobkovú činnosť podľa § 153 ods. 3 písm. a) zák. NR SR č. 461/2003 Z. z. o sociálnom poistení v znení neskorších predpisov v rámci lekárskej posudkovej činnosti.

Špecializovaný trestný súd za tento trestný čin uložil obvinenej Ing. B. C. podľa § 333 ods. 1 Tr. zák., s použitím § 38 ods. 2, ods. 3, § 36 písm. j) Tr. zák. trest odňatia slobody na 8 (osem) mesiacov, výkon ktorého podľa § 49 ods. 1 písm. a) a § 50 ods. 1 Tr. zák. podmienene odložil na skúšobnú dobu v trvaní 14 (štrnásť) mesiacov.

Rozsudok Špecializovaného trestného súdu nadobudol právoplatnosť 14. mája 2013, kedy Najvyšší súd Slovenskej republiky, ako súd odvolací, uznesením sp. zn. 2 To 1/2013, odvolanie obvinenej Ing. B. C. podľa § 319 Tr. por. zamietol.

Odpis uznesenia odvolacieho súdu bol doručený obvinenej a jej obhajcovi 11. júla 2013, resp. 9. júla 2013 (č.l. 145, zv. 2).

Špecializovaný trestný súd predložil 4. apríla 2014 Najvyššiemu súdu Slovenskej republiky dovolanie, ktoré podala obvinená prostredníctvom obhajcu 24. februára 2014 na Špecializovanom trestnom súde proti uzneseniu Najvyššieho súdu Slovenskej republiky zo 14. mája 2013, sp. zn. 2 To 1/2013. Domáhala sa ním, aby Najvyšší súd Slovenskej republiky vyslovil porušenie zákona v jej neprospech z dôvodu uvedeného v ustanovení § 371 ods. 1 písm. c) Tr. por.

Obvinená v podanom dovolaní namietala, že jej právo na obhajobu bolo porušené zásadným spôsobom tým, že jej nebolo umožnené preskúmať operatívne záznamy, ktoré boli dôvodom na vydanie príkazu sudcom pre prípravné konanie na vyhotovenie obrazovo - zvukových záznamov, v dôsledku čoho nemohla posúdiť, či ide o dôkaz zabezpečený zákonným spôsobom. Odopretie preskúmania predmetných operatívnych záznamov malo vplyv na realizáciu ďalšieho jej práva, a to konkrétne práva vyjadriť sa ku všetkým skutočnostiam, ktoré sa jej kladú za vinu a dôkazom o nich. Ďalej upozornila na tú skutočnosť, že nebola vypočutá osoba, ktorej zdravotný stav bol predmetom posudzovania MUDr. C., lebo jej svedecká výpoveď mohla preukázať, či obvinená konala na žiadosť tejto osoby alebo bez jej vedomia.

Obvinená ďalej uviedla, že jej konanie uvedené v skutkovej vete prvostupňového rozsudku môže byť právne kvalifikované len ako prečin nepriamej korupcie podľa § 336 Tr. zák. Navyše zo skutkových zistení nevyplýva, že obvinená kontaktovala svedka MUDr. C. predtým než rozhodol o určení invalidity osoby, ktorú označil ako R. D., teda jeho rozhodnutie nijakým spôsobom neovplyvňovala.

Navrhla preto, aby Najvyšší súd Slovenskej republiky ako dovolací súd po vyslovení porušenia zákona v jej neprospech, zrušil uznesenie Najvyššieho súdu Slovenskej republiky zo 14. mája 2013, sp. zn. 2 To 1/2013, v spojení s rozsudkom Špecializovaného trestného súdu z 5. decembra 2012, sp. zn. BB - 3 T 28/2012, a vec mu vrátil na ďalšie konanie a rozhodnutie.

Najvyšší súd Slovenskej republiky ako súd dovolací (§ 377 Tr. por.) zistil, že dovolanie je prípustné (§ 368 ods. 1 a ods. 2 písm. h) Tr. por.), bolo podané oprávnenou osobou (§ 369 ods. 2 písm. b) Tr. por.), v zákonnej lehote a na mieste, kde možno tento mimoriadny opravný prostriedok podať (§ 370 ods. 1, ods. 3 Tr. por.), ale súčasne po preskúmaní veci zistil aj to, že podané dovolanie je potrebné odmietnuť na neverejnom zasadnutí, lebo je zrejmé, že nie sú splnené dôvody dovolania podľa § 371 Tr. por. (§ 382 písm. c) Tr. por.).

Na vysvetlenie tohto záveru treba predovšetkým uviesť, že obsah konkrétne uplatnených námietok, tvrdení a právnych názorov, o ktoré sa v dovolaní opiera existencia určitého dovolacieho dôvodu, musí skutočne, t. j. vecne zodpovedať zákonnému vymedzeniu dovolacieho dôvodu uvedeného v § 371 Tr. por. Pokiaľ tomu tak nie je a podané dovolanie len formálne odkazuje na príslušné ustanovenie upravujúce dôvody dovolania, pritom ale v skutočnosti obsahuje argumenty stojace mimo uplatneného dovolacieho dôvodu, ide o dovolanie, ktoré je potrebné odmietnuť podľa § 382 písm. c) Tr. por.

Dovolanie má byť len skutočne výnimočným prielomom do inštitútu právoplatnosti, ktorý je dôležitou zárukou stability právnych vzťahov a právnej istoty. Preto možnosti podania dovolania, vrátane dovolacích dôvodov, musia byť nutne obmedzené, aby sa širokým uplatnením tohto mimoriadneho opravného prostriedku nezakladala ďalšia riadna opravná inštancia. Dôvody dovolania sú - v porovnaní s dôvodmi zakotvenými pre zrušenie rozsudku v odvolacom konaní - podstatne užšie.

Porušenie práva na obhajobu je závažnou, resp. podstatnou chybou konania. Dovolací dôvod podľa § 371 ods. 1 písm. c) Tr. por. je však koncipovaný oveľa užšie, nie je ním akékoľvek (resp. každé) porušenie práva na obhajobu, ale len porušenie tohto práva „zásadným spôsobom“.

Pri posudzovaní, či v konkrétnom prípade bolo zásadným spôsobom porušené právo obvinenej na obhajobu, sú dôležité určité podmienky prípadu, ktoré je potrebné vyhodnotiť individuálne ako aj vo vzájomných súvislostiach. Podstatou práva na obhajobu je zabezpečiť obhajovanie práv obvinenej tak, aby v konaní boli okrem iného objasnené aj všetky skutočnosti svedčiacie v jej prospech, a aby sa na ne v konaní a pri rozhodovaní prihliadalo. Vychádzajúc z uvedeného, právo na obhajobu zahŕňa viacero komponentov a dovolací dôvod v tomto zmysle bude spravidla naplnený pri nerešpektovaní ustanovení Trestného poriadku o povinnej obhajobe, pri vykonávaní procesných úkonov smerujúcich k rozhodnutiu vo veci bez prítomnosti obhajcu a pod., čo sa v posudzovanom prípade nezistilo. Naopak, obvinená využívala v celom rozsahu možnosť aktívnej osobnej obhajoby i obhajoby prostredníctvom obhajcu. Od začiatku konania mala možnosť sa vyjadriť ku všetkým skutočnostiam, ktoré sa jej kládli za vinu, k dôkazom o nich, robiť návrhy, podávať žiadosti a opravné prostriedky, zúčastňovať sa na procesných úkonoch osobne i prostredníctvom obhajcu, vypočúvať svedkov a klásť im otázky, čo vyplýva aj z obsahu spisového materiálu.

Nepripustným v dovolacom konaní je namietanie nevykonania navrhnutých dôkazov (výsluch R. D.), pretože ak uplatnenie práva na obhajobu spočíva v navrhovaní dôkazov, zodpovedá mu síce povinnosť orgánov činných v trestnom konaní a súdu zaoberať sa každým dôkazným návrhom a najneskôr pred meritórnym rozhodnutím tomuto návrhu buď vyhovieť alebo ho odmietnuť, resp. rozhodnúť, že sa ďalšie dôkazy vykonávať nebudú, avšak nemožno úspešne podať dovolanie z dôvodu podľa § 371 ods. 1 písm. c) < Tr. por. na podklade toho, že sa návrhu na vykonanie dôkazu nevyhovelo. Námietky v tomto smere môže procesná strana uplatniť v rámci odvolacieho konania.

Reagujúc na námietku obvinenej týkajúcej sa odopretia preskúmania operatívnych záznamov tvoriacich podklad pre rozhodovanie sudcu pre prípravné konanie, je treba uviesť, že úradné záznamy polície z operatívneho zisťovania nie sú dôkazným prostriedkom a na hlavnom pojednávaní ani nemôžu byť vykonané ako dôkazy, tak ako si to predstavuje obvinená. V tejto časti dovolania ide o prenos jej predchádzajúcich námietok, s ktorými sa riadne vysporiadal nielen prvostupňový súd v odôvodnení svojho rozhodnutia (str. 4), ale opätovne aj odvolací súd (str. 4), a preto v tomto smere na predmetné rozhodnutia dovolací súd len odkazuje.

V zmysle ustálenej judikatúry Najvyššieho súdu Slovenskej republiky, viazanosť dovolacieho súdu dôvodmi dovolania, ktoré sú v ňom uvedené v zmysle § 385 ods. 1 Tr. por. sa týka vymedzenia chýb napadnutého rozhodnutia a konania, ktoré mu predchádzalo (§ 374 ods. 1 Tr. por.) a nie právnych dôvodov dovolania uvedených v ňom v súlade s § 374 ods. 2 Tr. por. z hľadiska ich hodnotenia podľa § 371 Tr. por. Ak chybám, vytýkaným v podanom dovolaní v zmysle § 374 ods. 1 Tr. por. nezodpovedá dovolateľom označený dôvod dovolania podľa § 371 ods. 1 Tr. por., ani iný dôvod dovolania uvedený v tomto (naposledy uvedenom) ustanovení, dovolací súd dovolanie odmietne podľa § 382 písm. c) Tr. por. alebo zamietne podľa § 392 ods. 1 Tr. por., a to bez toho, aby zisťoval inú chybu napadnutého rozhodnutia alebo konania, ktorá by zodpovedala právnemu dôvodu dovolania označenému dovolateľom v zmysle § 374 ods. 2 Tr. por. Ak ale dovolací súd zistí chybu rozhodnutia alebo konania, vecne špecifikovanú dovolateľom podľa § 374 ods. 1 Tr. por., ktorej pri jej správnej právnej (procesnej) kvalifikácii zodpovedá iný dôvod dovolania podľa § 371 ods. 1 Tr. por., než ktorý dovolateľ uviedol v dovolaní v zmysle § 374 ods. 2 Tr. por., dovolací súd vyhovie dovolaniu postupom podľa § 386 a nasledujúcich ustanovení Tr. por. a zistenú chybu vo výroku svojho rozsudku podradí pod dovolací dôvod zodpovedajúci zákonu (bližšie pozri judikát R 120/2012 zverejnený v Zbierke stanovísk Najvyššieho súdu a rozhodnutí súdov Slovenskej republiky pod č. 6/2012).

Dovolateľka v podanom dovolaní subsumovala námietku nesprávnej právnej kvalifikácie prečinu podplácania podľa § 333 ods. 1 Tr. zák. namiesto prečinu nepriamej korupcie podľa § 336 Tr. zák. pod dovolací dôvod podľa § 371 ods. 1 písm. c) Tr. por. V súlade s uvedeným však ide o argumentáciu

dovolateľky, ktorou uplatnila dovolací dôvod podľa § 371 ods. 1 písm. i) Tr. por., že dovolanie je možné podať (aj vtedy), ak je rozhodnutie založené na nesprávnom právnom posúdení zisteného skutku, alebo na nesprávnom použití iného hmotnoprávneho ustanovenia; správnosť a úplnosť zisteného skutkového stavu však dovolací súd nemôže skúmať a meniť.

Najvyšší súd zistil, že argumentácia dovolateľky v tejto časti dovolania síce po obsahovej stránke zodpovedá dovolaciemu dôvodu podľa § 371 ods. 1 písm. i) Tr. por., lebo spochybňuje právne posúdenie skutku, avšak predmetnú námietku je treba posúdiť ako zjavne neopodstatnenú. Skutkové zistenia súdov oboch stupňov totiž dovolací súd nemôže skúmať a meniť, preto bola opodstatnenosť námietok dovolateľky hodnotená len v nadväznosti na skutkový stav veci vyplývajúci predovšetkým z odsudzujúceho rozhodnutia súdu druhého stupňa. Tak ako je vysvetlené v nasledujúcich odsekoch, s námietkami z vecného hľadiska nebolo možné súhlasiť.

Podľa § 336 ods. 2 Tr. zák. sa nepriamej korupcie dopustí ten, kto priamo alebo cez sprostredkovateľa inému sľúbi, ponúkne alebo poskytne úplatok za to, že bude svojím vplyvom pôsobiť na výkon právomoci osoby uvedenej v § 332, 333, 334 alebo § 335 Tr. zák., alebo za to, že tak už urobil, alebo z tohto dôvodu poskytne, ponúkne alebo sľúbi úplatok inej osobe.

Po objektívnej stránke sú pojmové znaky tohto trestného činu splnené ponúknutím alebo poskytnutím úplatku inej osobe za to, že táto bude svojím vplyvom pôsobiť na výkon právomoci osoby uvedenej v § 332, § 333, § 334 alebo § 335 Tr. zák. alebo za to, že tak už urobil. Po subjektívnej stránke sa vyžaduje úmysel. Z formulácie ustanovenia § 336 ods. 2 a § 333 ods. 1 Tr. zák. vyplýva rozdiel v tom, že zatiaľ čo v prípade podľa § 333 ods. 1 Tr. zák., tak ako aj v danej trestnej veci, páchatel' v súvislosti s obstarávaním veci všeobecného záujmu (prehodnotením invalidného dôchodku v rámci lekárskej posudkovej činnosti) priamo poskytne úplatok, zatiaľ čo v prípade § 336 ods. 2 Tr. zák. páchatel' úplatok poskytne osobe, ktorá svojím vplyvom bude pôsobiť na výkon právomoci osoby uvedenej v § 333 ods. 1 Tr. zák.

Zo skutkovej vety druhostupňového rozhodnutia, z ktorej vychádzal dovolací súd (pretože správnosť a úplnosť zisteného skutkového stavu dovolací súd nemôže skúmať a meniť), je zrejmé, že obvinená Ing. B. C. poskytla úplatok priamo posudkovému lekárovi MUDr. B. C., v rámci jeho lekárskej posudkovej činnosti, a to v súvislosti s prehodením invalidného dôchodku v prospech inej osoby - R. D. - pri posudzovaní dlhodobého nepriaznivého stavu a poklesu schopnosti vykonávať zárobkovú činnosť tejto osoby. Tak ako je skutok popísaný v uznesení odvolacieho súdu, rovnako tak v rozsudku prvostupňového súdu, nevykazuje znaky trestného činu nepriameho úplatkárstva, keďže v popise nie je vyjadrené, že obvinená C. poskytla úplatok posudkovému lekárovi MUDr. C. za to, že on bude svojím vplyvom pôsobiť na osoby uvedené v § 332, § 333, § 334 alebo § 335 Tr. zák., ale úplatok poskytla priamo jemu v súvislosti s jeho lekárskou posudkovou činnosťou.

Z vyššie uvedeného rozboru vyplýva, že dovolanie obsahuje argumenty a subjektívne názory stojace mimo uplatnených dovolacích dôvodov, lebo dovolací súd po preskúmaní veci žiaden z týchto dovolacích dôvodov nezistil.

So zreteľom na to, že v posudzovanej veci neboli splnené podmienky dovolania podľa § 371 ods. 1 písm. c) a i) Tr. por., dovolací súd musel dovolanie obvinenej Ing. B. C. podľa § 382 písm. c) Tr. por. odmietnuť.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu nie je prípustný opravný prostriedok.